

ה"ת 66884/06/22 - עמירם אסייג נגד מדינת ישראל - יחידת להב 433

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 66884-06-22 אסייג נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת מיסא זועבי
מבקש עמירם אסייג
נגד
משיבה מדינת ישראל - יחידת להב 433 (אכ"ל צפון)

החלטה

לפניי בקשה להורות על השבת תפוסים לרבות רכב מסוג יונדאי טוסון מ.ר. 54515602 אשר נתפסו על ידי המשיבה. במרכז ההחלטה, עומדת טענה של המבקש ולפיה יש להשיב את הרכב התפוס ואין מקום להורות על כל הפקדה משווי ערך הרכב, לאור כך ששולמו מספר תשלומים בודדים עבורו ובשל השעבודים החלים על הרכב.

רקע:

1. התפוסים מושא הבקשה, נתפסו בעקבות חקירה פלילית המתנהלת כנגד המבקש ואחרים, במסגרת תיק פל"א 35513/2022 בחיפושם אשר נערכו בבית המבקש ובחצריו בתאריך 23.05.22, והוצאו לגביהם צווי תפיסה שניתנו כדין לטובת המבקשת.
2. במסגרת החקירה הוצאו צווי תפיסה לשם מניעת הברחת רכוש וחילוטו בסוף ההליך, לפי סעיפים 32, 34 ו-43 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969, (להלן: "הפסד"פ") ולסעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון"). התפיסה כללה נכסים כלכליים לצורך חילוט עתידי.
3. ביום 23.5.22 הפכה לגלויה חקירה רחבת היקף ובה ריבוי עצורים בחשד לעבירות מרמה, עבירות על פקודת מס הכנסה, חוק המע"מ הלבנת הון ועוד. על פי החשד, המבקש קשר יחד עם אחרים קשר לביצוע עבירות של הלבנת הון וקיבל שוחד במטרה להונות ולהסתיר דיווחים מרשויות המס של חשודים נוספים, החקירה מלווה על ידי פרקליטות מחוז צפון.
4. בבקשה, נטען כי נתפסו מכשירים סלולאריים, מחשב נייד מסוג סמסונג, מחשב נייד מסוג Hp , 5000

למזומן ורכב. באשר למכשירים הסלולאריים והמחשבים, אלה נתפסו באופן גורף ללא צו שיפוטי פרטני וללא מתן כל הסבר באשר להשלכות תפיסה כזו. חמור מכך, לא אפשרו למבקש לקבל העתק של כל מידע אישי הנוגע לו ובכלל זה, טלפונים, חשבונות בנק, מידע אישי ודרכי התקשרויות בנוגעות לעבודתו ולחיייו. עוד נטען כי בבקשת המעצר נכללו סעיפי אישום שאינם קשורים למבקש והדבר הוברר בחקירה הנגדית בהארכת המעצר הראשונה. המבקש שוחרר בתנאים מגבילים כעבוד מספר ימים תוך גרימת נזק אדיר לשמו אשר נקשר לביצוע עבירות לא לו. על כן, התבקש בית המשפט להורות על השבת המכשירים הסלולאריים והמחשבים.

5. לענין הרכב, נטען כי אין מקום להחזיקו לצרכי חילוט. המבקש לא סחר בסמים, לא הלבין הון ולא הנפיק חשבוניות שלא כדין. משכך, מעבר לנזק החמור והאדיר שנגרם לשמו, עקב מעשים שאינם קשורים בעבודתו אלא בהתנדבותו בעמותת כדורגל כאשר הוא לא עובד בה למעלה משנתיים, לא צריכים להביא למצב של העמדת הרכב כאבן שאין לה הופכין בשל טענות בעלמא. בקשת המשיבה להפקיד 30% משווי הרכב, הינה בלתי סבירה, לנוכח טיב החשדות ובפרט כאשר הרכב נרכש במימון. לחברת המימון שמורה זכות ראשונים על הרכב. מדובר בגרימת נזק ממשית שתביא להשחתת הכספים אשר כבר שולמו על חשבון הרכב ולירידתם לטמיון. עוד נטען כי, הרכב נרכש בסך 170,000 ₪ וההלוואה למימון עומדת על סך 150,000 ₪. למעשה שווי של הרכב כיום הינו כשווי ההלוואה ולכן אין מקום להותיר הרכב בחזקת המשיבה בהעדר זכות קניינית בו או חוזית חיובית. בקשת המשיבה בהקשר זה שרירותית ואינה עומדת בהוראות הדין והפסיקה.

6. המשיבה התנגדה לבקשה להשבת התפוסים למעט הטלפונים. נטען על ידה כי, המבקש נעצר ושוחרר בתנאים ביום 26.05.22 זאת לאחר שבחקירתו קשר עצמו לעבירות המיוחסות לו. רכוש החשוד נתפס מכוח צווי בית משפט שהוצאו כדין מתוך כוונה לחלט את רכוש החשוד היה ויורשע. יודגש כי היקף עבירת הלבנת ההון גדול משווי הרכוש התפוס. רכוש החשוד נתפס מכוח סעיפים 21 ו- 26 לחוק לאיסור הלבנת הון. כאמור לעיל, המבקש חשוד בעבירת הלבנת הון, המקימה עילת תפיסה בשווי העבירות המיוחסות לו בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון. לענין הרכב, נטען כי החזרתו אפשרית בתנאים המקובלים בפסיקה, קרי איסור דיספוזיציה ברכב במשרד הרישוי (קיים); הפקדה בגובה של 30% ממחיר מעודכן במחירון אחרון של לוי יצחק לחן-משטרת ישראל בבנק הדואר חן-247092; הקמת פוליסת ביטוח מקיף לרכב ובה שעבוד למשטרת ישראל, אכ"ל צפון להב 433 והתחייבות כי הפוליסה תחודש מדי שנה עד להכרעה בעניינו של הרכב; הצהרה חתומה על ידי ב"כ המבקש לפיה מרגע קבלת ההודעה כי בית המשפט קבע שיש לחלט את הרכב, מתחייב המבקש להשיב בתוך 48 שעות את הרכב למשטרת ישראל.

7. כאמור, המשיבה הסכימה לשחרור הטלפונים התפוסים בכפוף להסכמת המבקש בכתב כי, עותק היחידה ישמש כמקור הראיה בהתאם לכלל הראיה הטובה ביותר ולא תהיה לו כל טענה כלפי טענות העולות מתוך העתקת הטלפונים הנ"ל.

8. ביום 14.07.22 הוגשה על ידי הצדדים הודעה לבית המשפט ולפיה הגיעו הצדדים להסכמה חלקית באשר לשני מכשירי הסלולאר והמחשבים הניידים שישוחררו לידי המבקש, וכן להשבת סכום של 10,000 ₪ שהופקד להבטחת תנאי השחרור במעצר הימים לידי המבקש, ואולם נדרשת הכרעה בנוגע לכסף התפוס על סך 5,000 ₪ וכן לענין הרכב.

9. בהחלטתי מיום 24.07.22 נתתי להסכמות הצדדים תוקף של החלטה, ונקבע דיון בענין הכספים התפוסים והרכב.

10. במעמד הדיון ביום 28.7.22, חזרו הצדדים על טיעוניהם. ב"כ המבקש חלקה על קיומו של חשד סביר כנגד המבקש והוסיפה כי יש להורות על שחרור הרכב, המבקש שילם עד כה 6 תשלומים בלבד, והנזק של ירידת הערך והותרת הרכב כתפוס הינו חמור. ב"כ המבקש ציינה כי, לא צירפה את חברת כלמוביל בע"מ לדיון, אם כי הודיעה לחברה טלפונית וממתינה לעמדת היועץ המשפטי לענין השאלה אם תצטרף החברה כטוענת לזכות. מנגד, המשיבה טענה כי מתקיים חשד מבוסס כנגד המבקש, תוך הפניה לחקירתו במשטרה מיום 23.5.22. נטען עוד שחודשיים בלבד, לאחר תחילת החקירה הגלויה, ומשעבדה היחידה החוקרת בקצב אינטנסיבי ויעיל ביותר, התיק צפוי לעבור לעיון הפרקליטות יום לאחר הדיון בפני בית המשפט. נטען עוד כי המבקש קושר עצמו לחשדות, היקף העבירות המיוחסות למבקש עומד על סך 1.6 מיליון שקלים כאשר היקף התפוסים בנוגע למבקש עומד על סך 799,000 שקלים, הכוללים 5,000 ₪ במזומן, נכס נדל"ן (דירה) והרכב מושא הבקשה.

11. לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים, הסכימה המשיבה, בהמלצתי, להשיב את הסכום של 5,000 ₪. מכאן ההכרעה בהחלטה זו תתמקד בסוגיית השבת הרכב התפוס בלבד.

דיון והכרעה

12. ענייננו בתפיסת "רכוש בשווי" במסגרת חקירה, שנועדה לאפשר חילוטו של הרכוש התפוס, ככל שיוגש כתב אישום, והמבקש יורשע, לפי סעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון.

13. סמכות התפיסה נועדה להבטיח את החילוט העתידי, אם וכאשר יורשע החשוד, והיא כרוכה בפגיעה בזכויות הקנייניות של החשוד. כשכנגד אותה הפגיעה עומד האינטרס הציבורי בחילוט העתידי. על כן, שומה על בית המשפט הדן בבקשה לשקול בכל שלב את הצורך בהמשך התפיסה לצורך הגשמת תכליתה ולאזן אינטרס זה אל מול הפגיעה בזכות הקניין, שצריכה להיות לפי חוק, במידתיות ולתכלית ראויה, ובשים לב לחלוף הזמן מעת התפיסה ולהתמשכות הפגיעה ובשים לב לחזקת החפות העומדת לחשוד (בש"פ 302/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.3.06)).

הן בבחינת סיכויי ההרשעה וסיכויי החילוט בתום ההליך, והן בבחינת הנזק שנגרם לחשוד וחלופות תפיסה אפשריות.

14. כאשר נבחנת בקשה לתפיסה או החזרת רכוש, מצווה בית המשפט להגביל מידת הפגיעה ברכוש למינימום ההכרחי (רע"פ 4526/18 **שאול אלוביץ' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (5.08.18) (פסקה 17)). לפיכך אם ניתן לנקוט אמצעים "חלופיים" שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטי (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** [פורסם בנבו] (31.10.07) (להלן: "**ענין סיטבון**")).

15. במסגרת האיזונים שעורך בית המשפט עליו להתחשב בסוג התפוסים, ביכולת ההפרעות מהם בתום ההליך, ובאפשרות להקטנת הנזק הנגרם לחשודים, תוך שבית המשפט משווה לנגד עיניו בכל עת את חזקת החפות העומדת לחשודים, שבשלב זה הם בגדר חשודים בלבד (ע"פ 6532/17 **מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים** [פורסם בנבו] (8.04.18)).

מן הכלל אל הפרט

16. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים שהוגשו בכתב ושמעתי את טיעוניהם במהלך הדיון בפניי וכן לאחר עיון בתיק החקירה ובדו"חות הסודיים שהוצגו לעיוני (מש/1 עמ' 22-26 ו- מש/2), נחה דעתי כי חומרי החקירה מבססים חשד סביר מבוסס, הקושר את המבקש לביצוע העבירות המיוחסות לו, לרבות ניצול תפקידו ברשות המסים להשאת טובות הנאה וקבלת שוחד מחשוד אחר שהיו לו חובות לרשות המסים. עוד עולה החשד לביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, השמטת הכנסה ועבירות הלבנת הון, כי העבירות המיוחסות בוצעו, וזאת בהתחשב בשלב בו מצויה החקירה. עוד עולה מהחומר שהונח בפניי, כי ביום 12.7.22 הושעה המבקש השעיה דחופה על ידי מנהל רשות המסים למשך 14 ימים, ובהמשך הושעה למשך 6 חודשים החל מיום 20.07.22 על ידי נציב שירות המדינה, פרופ' דניאל הרשקוביץ.

17. אציין בהקשר זה כי לא נעלמה מעיני טענות באת כוח המבקש לגבי חלקו של המבקש בפרשה, וכי לדבריה העבירות על ידו בוצעו אגב פעילותו במסגרת עמותה שכיום הוא אינו פעיל בה. יחד עם זאת, מעיון בחומר הגולמי שהוצג לעיוני, לרבות חקירות המבקש בימים 23.5.22 ו- 25.5.22, חקירות חשודים אחרים, עדויות ומסמכים אחרים, עולה כי עוצמת החשד נגד המבקש קיימת ושרירה. בטרם התקבלה החלטה על הגשת כתב אישום (אם בכלל), יכולת הפירוט בהחלטה כאן הינה מוגבלת עד מאוד, ומשכך אני מפנה, בין היתר, לחומרי החקירה הגולמיים ולדו"חות הסודיים. סבורני כי, די בתשתית הראייתית שהונחה לפניי כדי לבסס קיומו של חשד סביר. בנוסף, לא שוכנעתי כי היחידה החוקרת שקטה על שמריה אלא ניצלה את הזמן כראוי לצורכי חקירה ובצעה עשרות רבות של פעולות חקירה בכלל ובנוגע למבקש בפרט.

18. משקבעתי כי מתקיים חשד סביר, הרי שקיים אינטרס ציבורי בתפיסת הרכוש, לצורך חילוט עתידי, ככל שיוגש כתב אישום נגד המבקש, ואינטרס זה גובר, בשלב הזה, על האינטרס האישי פרטי של המבקש. עוד נתתי דעתי לכך שהתפיסה מידתית בנסיבות הענין (ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.08.19); בש"פ 1093/20 **דבש נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], (14.02.2020)).

19. באת כוח המבקש חלקה על מידתיות התפיסה בהקשר לסכום החילוט העתידי, ככל שייקבע. לגישתה, לא היה ידוע לה על תפיסת הנדל"ן, ובאשר לכלל התפוסים, גם אם יורשע המבקש בביצוע העבירות המיוחסות לו, כאשר הסיכוי לכך לשיטתה הינו אפסי, הרי שלא יכול להיות שהיקף העבירות מגיע לסכומים המצויינים על ידי המשיבה שכן מדובר על שני כרטיסי תדלוק ותרומה כספית לעמותה שאפילו לא הגיעה לידי של המבקש.

20. לאחר עיון בחומרי החקירה שהועברו לעיוני, מצאתי לדחות טענות המבקש, בשלב זה של ההליך, לנוכח הראיות שהוצגו לעיוני וגם לנוכח התכלית המובהקת של החילוט, אשר נועדה ל"הוצאת בלעו של גזלן מפיו" (ע"פ 7480/95 **מדינת ישראל נ' בן שטרית**, [פורסם בנבו] (18.05.98) עמוד 410). לנוכח טיב העבירות המיוחסות למבקש, ובזהירות הראויה שעל בית המשפט להפעיל בשלב זה של ההליך, כאשר אין זה נכון לקבוע מסמרות בנדון בגדרה של הבקשה המתמחה בסעד זמני, ויש להותיר את הדיון לשלב החילוט הסופי, הביא אותי למסקנה כי יש לדחות טענות באת כוח המבקש בשלב זה. גם אם יתברר בסופו של יום, כי היקף העבירה אינו מגיע כדי 1.6 מיליון שקלים, היקף העבירות שהוצג לעיוני, עולה על סכום התפיסה. יוזכר בהקשר זה, כי הסמכות להורות על חילוט של רכוש, לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, אינה מוגבלת לחילוטו של "הרכוש האסור" בלבד. סמכות החילוט משתרעת על רכוש מתוך רכושו של הנדון בשווי של רכוש העומד בתנאי סעיף 21 לחוק.

21. משקבעתי כי מתקיים חשד סביר וכי התפיסה מידתית, אדרש לטענות ב"כ המבקש לתפיסת הרכב לנוכח טענתה כי שולמו עד כה 6 תשלומים בלבד (בפועל מעיון בלוח התשלומים עולה כי שולמו נכון ליום 10.06.22, 11 תשלומים על סך ₪ 14,167) וכי תפיסת הרכב בנסיבות אלה גורמת למבקש נזק חמור.

22. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים ולפסיקה, מצאתי לדחות את הבקשה.

23. כידוע, התכלית העומדת בבסיס הטלת ערבויות על שחרור רכב תפוס (להלן: "**חלופת תפיסה**") היא הבטחת האפשרות לחילוטו העתידי (בש"פ 2224/15 **צביקה מידברג נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.4.2015) (להלן: "**בש"פ מידברג**")).

24. גובה ההפקדה המקובל, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, לצורך שחרור רכבים תפוסים הוא

30% משווי הרכב. עם זאת, במקרים מסוימים, ובשים לב לנסיבות הנוגעות לעניין, שיעור ההפקדה עשוי להשתנות. כך למשל נמצא, כי עוצמת החשדות עשויה להוביל להפחתה בהפקדה. גם הפקדות בשיעור גבוה יותר מ-30% נקבעו מעת לעת (בש"פ 8750/21 פלונת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.12.2021); בש"פ מידברג; בש"פ 5550/08 שמעון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.7.2008)).

25. בבש"פ 2346/21 ראמי עמר נ' חברת מימון ישיר מקבוצת ישיר 2006 בע"מ [פורסם בנבו] (14.7.2021) (להלן: "בש"פ ראמי עמר"). נדונה בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בה נדחה ערר שהגיש המבקש (חשוד בביצוע עבירות מרמה והלבנת הון בסך מיליוני שקלים) על החלטת בית המשפט השלום אשר קבע חלופת תפיסה לשלושת כלי הרכב התפוסים של המבקש (רכבי יוקרה), על דרך של הפקדה בגובה של כ-20% מהשווי הכולל של כל אחד מהרכבים. המבקש, שרכש את הרכבים במימון מלא, עתר לכך ששווי ההפקדה ייגזר מהסכום ששילם עד כה לחברות המימון. בית המשפט העליון (כב' השופטת ברון) דחה את הבקשה, וקבע שכבר נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי "כאשר תפיסת נכסים נעשית על מנת להבטיח אפשרות לחלט את החפץ, יש טעם בקביעת תנאי כספי המקיים מתאם עם ערכו הכלכלי של הנכס". נקבע עוד כי המבקש מלין על אופן יישומה של הלכה קיימת בעניינו הפרטני, די בכך כדי לדחות את בקשת הרשות לערור. גם לגופם של דברים, את גובה ההפקדה הדרושה לצורך שחרור רכב תפוס יש לגזור משווי המלא של רכב, ואין הבדל לעניין זה בין רכב שתמורתו המלאה כבר שולמה ובין רכב המשמש כבטוחה כנגד הלוואה ששימשה לרכישתו. אין בכך כדי לומר שאין מקום להתחשב בהיותם של הרכבים משועבדים ובכך שלא כל תמורתם שולמה. באותו מקרה, בית המשפט השלום התחשב בעובדה זו, כאשר העמיד את סכום ההפקדה על 20% משווי הרכבים ולא על 30% משוויים כמקובל בפסיקה.

26. ערכאות הערר, לא מצאו מקום להפחית ההפקדה בסכום של 20% שקבע בית משפט השלום, אולם ערר מדינה לא הוגש ואין להסיק מהחלטות אלו, כי הפקדה של 20% מתאימה לכל מקרה של רכב משועבד (ראו לעניין זה החלטה שניתנה אך לפני ימים ספורים בע"ח (מרכז) 52096-05-22 דוש ז'קי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.07.2022)). כך גם במקרה שבפניי, משלא מצאתי חולשה בשלב זה בעוצמת החשדות, ובזיקה להיקף העבירה בהשוואה לשווי התפוסים, ובאיזון הנכון, משהסכימה המשיבה להורות על השבת הכספים התפוסים, וזאת אף מבלי שהוכח כדבעי הצורך בהשבתם כדמי מחייה, או לצורך אחר, לא מצאתי להפחית מסכום ההפקדה שנקבע בפסיקה.

27. בדומה למבקש שם, גם כאן, העלתה ב"כ המבקש את הטענה כי במידה והרכב ימשיך להיות תפוס על ידי המשיבה, רק חברת המימון תהנה. בית המשפט העליון בבש"פ ראמי עמר, דחה אף טענה זו וקבע:

"כאמור, המבקש טוען כי החלטת בית המשפט המחוזי מביאה למצב שבו המבקש והמדינה ייצאו מופסדים "ורק חברת המימון תרוויח"; זאת, משום שחברות המימון ימכרו את הרכבים במחיר נמוך לצורך מימוש מהיר. אלא שאין קשר בין סוגית המחיר שבו ימכרו חברות המימון את הרכבים במקרה שהמבקש לא יעמוד בפירעון ההלוואות ובין השאלה "העקרונית" בעניין הסכום שממנו ייגזר גובה ההפקדה."

28. בשולי הדברים אעיר כי ההחלטה אליה הפנתה ב"כ המבקש, בבש"פ 8353/09 **פליקס מגאליניק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26.11.09), אינה רלוונטית לענייננו שם קבע בית המשפט העליון כי בבקשה לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) המתבררת בשלב שלאחר הגשת כתב האישום יש להעלות את רף הראיות הנדרש, לצורך תפיסת והחזקת החפץ מרף של יסוד סביר להניח שנעברה עבירה (הרף בטרם הגשת כ. אישום) לרף של יסוד סביר להרשעה בעבירה. ואילו ההחלטה בה"ת (י-ם) 53169-03-17 **מתנאל עמר נ' משטרת ישראל** [פורסם בנבו] (8.04.17) דווקא תומכת בעמדת המשיבה ודי להביא את הדברים בשם אומרם:

"המשיבה נכונה, כפי שנהוג בפסיקה, להחזיר את הרכבים תחת הפקדה. ההפקדה המקובלת הינה של 30% וב"כ המשיבה ציין כי הפקדה זו נדרשת על מנת לכסות את ירידת ערך הרכבים בתקופת ניהול החקירה והמשפט, אם אכן יוגשו כתבי אישום. אשר על כן לא מצאתי לנכון להורות על הפחתת ההפקדה בשל רכישת הרכבים במימון כלשהו".

29. לסיום, אין גם לקבל את טענת המבקש באשר לרכב שצריך להיות מוחזר לחברת כלמוביל בע"מ. קושי זה צריכה המשיבה להתמודד עמו ואין לו רלוונטיות לזכויות המבקש ברכב.

30. לסיכום לאור כל האמור, ולאחר שערכתי את האיזונים הצריכים לענין דין הבקשה להידחות. ככל שיעמוד המבקש בתנאים שקבעה המשיבה לשחרור הרכב, הוא ישוחרר.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

חומרי חקירה יוחזרו למבקשת באמצעות המזכירות.

ניתנה היום, י' אב תשפ"ב, 07 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.